

Påskedug

”Tro forudsætter oplevelser af sanselig og dermed kropslig karakter, som eftertænkes og sætter sig som erfaring”

Svend Bjerg

Tro og erfaring 2006

Der er en katolsk tradition for at gå Via Dolorosa igennem Jerusalems gader. Standse op ved diverse korsstationer, lytte til lidelseshistorien og slutte ved Gravkirken. Det er en gribende oplevelse.

Med denne påskedug, der er en meter bred og 22 meter lang, har vi forsøgt at lave en vandring, hvor vi med vores fødder oplever og gennemlever hele lidelseshistorien fra palmesøndag til påskemorgen. Dertil kan suppleres med andre sanseerfaringer. Alle billeder er optaget og gengivet i en naturlig afstand, så ens synsfelt naturligt passer med det, man ser.

Man bevæger sig på palmegrene, igennem sand, over bordet hvor Jesus spiste sit sidste måltid med sine disciple, videre til Getsemane have, er tæt på tilfangetagelsen, afstraffelsen, på Via Dolorosa, og i korsets skygge udtrykkes vejen ind i mørket og siden, efter total mørke, et møde med opstandelsen.

Men påskedugen har flere lag, flere detaljer, som gør, at man kan blive ved med at gå på opdagelse og finde nye detaljer, man ikke har lagt mærke til før. Der kan nævnes det konkrete, historiske lag, ordene der understreger et bestemt tema, tonede ansigter i stenbelægningen på Via Dolorosa, skiftet mellem fortid og nutid, henvisninger til andre fortællinger i evangelierne eller små

Fakta Boks

- Påskedug er 22 meter langt og en meter bred.
- Den er lavet af vinyl (voksdug) og kan tåle, at man går på den.
- Den vejer ca. 10 kg og rulles ud.
- Efter brug kan det være en fordel at tørre både forside og bagside af med en tør klud.
- Prisen er 3500 kr. inkl. levering. For at sikre nævnte pris er det nødvendigt, at Konfirmandcentret har modtaget minimum ti bestillinger af gangen. Derfor kan der forekomme ventetid.
- Gennemgang af materiale, ideer til brug samt oversigtsvideo findes på www.konfirmandcenter.dk

deltaljer som de yngste måske vil hæfte sig ved. Lag der på hver sin måde arbejder sig ind i helheden.

1. Lag: Basisfundamentet – det, vi går på: Palmegrene, bordet, stenene, romervejen, lys, mørke, påskeliljer.
2. Lag: Effekter og symboler fra påsken: Brød, vin, sværd, Judaspenge, pisk, bål, bøn, hane, fængsel, dom, blod, pisk, tornekrans, kors, søm, sol, blomster.
3. Lag: Ansigter der udtrykker påskens følelsesmæssige stemninger: Jubel, vrede, sorg, glæde.
4. Lag: Enkelte ord og sætninger f.eks. "Min Gud min Gud..."
5. Lag: Billedlige, nutidige udtryk der kobler fortid og nutid.
6. Lag: Gå på opdagelse. Ting, som henviser til evangelierne, eller som man bare kan undre sig over. Disse er ikke nødvendigvis en del af lidelseshistorien.

Uformidlet?

Hensigten er, at påskedugen skal kunne opleves uformidlet dvs. uden, at der suppleres med yderligere ord eller forklaringer. Påskedugen skal kunne stå alene og tale for sig selv. Tanken er, at de stemninger og sindstilstande, som lidelseshistorien er udtryk for, bliver formidlet i påskedugens billeder. Bevægelsen går fra natur til kultur, igennem smerten til døden og opstandelsen. Eller man kunne sige fra hverdagsliv til lidelse og afslutning, men også med et udtrykt håb.

Vores påstand er, at det ikke er nødvendigt at kende lidelseshistorien for, at vandringen kan give mening og for, at man kan opnå en oplevelse af den nævnte "bevægelse".

Men vi lægger samtidig op til, at man efterfølgende kan arbejde med de konkrete fortællinger, som kommer til udtryk i påskedugen.

Det kan ske ved at gå på opdagelse, stille opgaver eller supplere vandringen med 3D effekter, der udvider perspektivet. I denne vejledning findes forskellige forslag til, hvordan en sådan fordybelse i påskedugen kan gribes an.

Få minutter efter ...

Med påskedugen er tanken, at vandringen tidsmæssigt finder sted lige umiddelbart efter de forskellige hændelsesforløb. Med andre ord kommer vi for sent eller rettere få minutter efter, at hændelserne er foregået.

Vinsjatterne og brødresterne ligger endnu på bordet, og stearinlyset er lige pustet ud. Blodet ligger fortsat på gaden efter Jesus vandring ad Via Dolorosa. Der er altså ingen kroppe, hænder eller fødder – de er lige gået.

Man kan sige, at vi med et glimt af forsinkelse går med og får oplevelse af ankomst, forventning, fest, tilfangetagelse, dom, lidelse, smerte, død og opstandelse.

Nutid eller fortid

Via Dolorosa er på påskedugen en traditionel romervej med toppede brosten, men det bliver også en ordinær dansk landevej med striber. Vi har forsøgt at blande fortid og nutid således, at lidelseshistorien taler ind i en hverdag, vi kender. Der er danske mønter, vinflaske og vinglas, vaskefad og nutidige ord.

Det er altså ikke en præcis kronologisk, historisk rejse, men en vandring der forsøger at underbygge de stemninger, som gennemleves med påskens fortællinger.

Metoder til anvendelse af påskedug

Påskedugen er ikke lavet ud fra en tanke om én bestemt anvendelsesmulighed, men snarere ud fra en tanke om, at der er mange forskellige måder at bruge den på. Der er derfor heller ikke én rigtig måde at bruge den på, men det kan varieres alt efter hvor, hvornår og hvem, der anvender den. Nedenfor findes en række forslag til anvendelsesmuligheder, og listen kan med garanti udfoldes og gøres længere, efterhånden som I gør jer erfaringer med brugen i jeres kontekst.

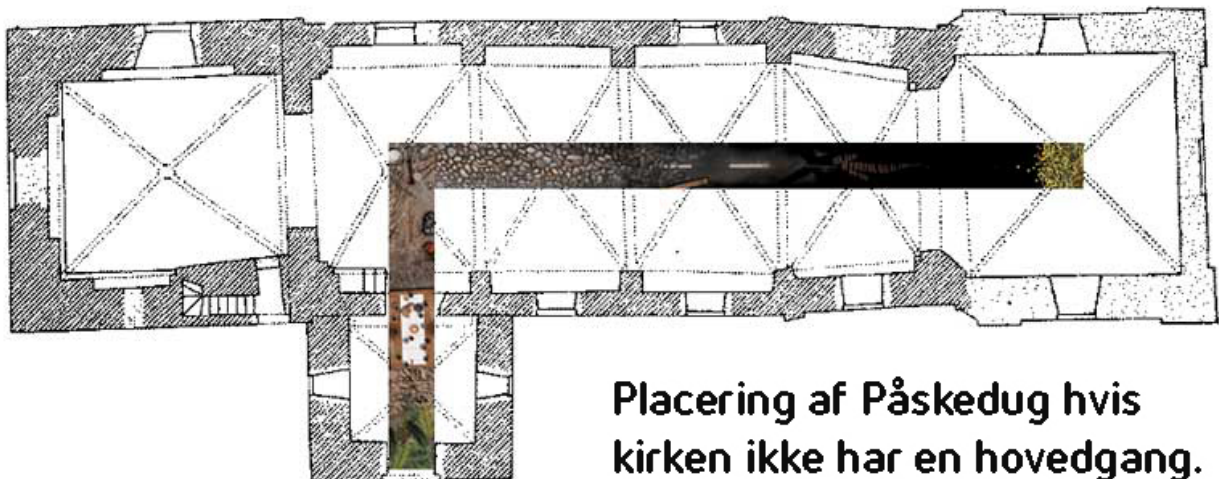
Brug påskedugen...

i påsken

Rul dugen ud i kirkens midtergang og lad den ligge der fra palmesøndag til påskedag. Rul den ud til gudstjenesten palmesøndag, så menigheden træder ind på palmegrenene, når de træder ind i kirken. Vend dugen om til gudstjenesten påskedag, så man møder påskeliljerne i døren, når man kommer til kirken og ligeledes forlader kirken med påskeliljerne som det sidste billede, man går fra kirke med. Suppler vandringer på dugen med musik, som passer til den stemning, man gerne vil formidle.

og klip den over

Hvis der er indgang til jeres kirke i siden af skibet, kan man klippe påskedugen over det sted, hvor det passer, at det skulle "knække" for at kunne nå fra indgangen og op af kirkegulvet.

Placering af Påskedug hvis kirken ikke har en hovedgang.

på kirkegården

Rul dugen ud, så påskeliljerne slutter ved en grav for at understrege, at graven også er opstandelsens sted – at graven peger hen mod opstandelsen.

med konfirmander

Giv konfirmanderne en sanselig og billedlig oplevelse af påsken, og lad dem gå på påskedugen – allerhelst i kirkerummet. Sæt noget musik på, eller lad dem gå i stilhed. Eller læs evt. påskeevangeliet i uddrag under vandringen. Lad dem få tid til at stoppe op og dvæle ved de steder, de undres, provokeres, ængstes eller glædes. Du kan bede dem om at sætte sig det sted, der særligt siger dem noget, eller det sted de særligt undres. De kan evt. fortælle for hinanden, hvorfor de har slået sig ned netop på det sted. Lad dem sidde lidt og skrive en bøn, som de kan lægge på stedet (se også forslag i afsnittet "3D anvendelse af påskedugen"). Derefter kan de gå på dugen igen og læse bønner undervejs.

med minikonfirmander

Lad minikonfirmanderne gå og lege på påskedugen. Lad dem spise rundt om bordet, lad dem tegne det mørke og det lyse i deres liv, mens de ligger på dugen, giv dem udsprungne påskeliljer til slut og lad dem gå ud og lægge dem på bedstemors grav eller på en anden grav.

Undrespørgsmål og opgaver til minikonfirmander:

- Hvilke tegn kan I finde i sandet?
- Hvad er det for nogle små dyr, der kravler på bordet? Hvorfor kravler de der?
- Tæl, hvor mange kopper der er på bordet. Hvem har siddet der?
- Tæl, hvor mange mønter der ligger i sandet
- Hvad bruger man et sværd til?
- Find ansigterne i stenene – hvor mange er der?
- Tæl, hvor mange skridt du går på den mørke vej, indtil du møder den første påskelilje. Føltes det langt?
- Hvad tænkte du, da du kom hen til det gule hav af påskeliljer?

3D anvendelse af påskedug

En af anvendelsesmulighederne af påskedugen er inddragelse af eksterne effekter. Effekter, der i nogle tilfælde allerede er illustreret på dugen kan træde fysisk frem, eller effekter der ikke er afbilledet på dugen, men som indgår i den bibelske beretning, kan anvendes. Ved at tilføje effekter "udefra" kan man betone særlige elementer i påskeberetningen, som man gerne vil hive frem og give lidt ekstra fokus. Ligeledes inviterer metoden deltagerne med ind i den kreative proces, og påskens begivenheder bliver sanselige på en mere konkret og fysisk måde. Inviter evt. deltagerne til selv at overveje, hvordan 3D effekter kan anvendes i forbindelse med dugen, eller brug nedenstående forslag.

Den store folkeskare bredte deres kapper ud på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen (Matt. 21, 8)

Tag jakker og overtøj af og læg det ved palmegrenene.

Gå ud og skær nogle grene af træerne og læg dem også ved palmegrenene.

Til samtale:

Tal med deltagerne om, hvornår vi tager vores jakker af, og hvornår vi har mest lyst til at beholde dem på. Bruger vi nogle gange vores overtøj til at "pakke os ind" med? Bruger vi vores overtøj som en slags beskyttelse? Hvordan vil det blive opfattet, hvis vi besøger nogen og beholder vores jakke på? Eller hvordan vil det blive opfattet, hvis vi selv får besøg, men selv går rundt med jakke på? Tal med dem om at vise gæstfrihed og at føle sig velkommen. Tal med dem om, hvad vi kan gøre for at få andre til at føle sig velkomne.

Derefter hælder han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. (Joh. 13, 5)

Placer et vaskefad lige før bordet og vask deltagernes fødder.

Til samtale:

Tal med deltagerne om, hvordan det føles, at nogen bøjer sig ned for én og vasker ens fødder. Spørg dem om, hvordan de mon ville have det med at gøre det for andre. Fortæl, hvordan du selv oplevede det, og hvorfor Jesus gjorde det for disciplene.

Og han tog et brød, takkede og brød det, gav dem det og sagde: "Dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig!" Ligeså tog han bægeret efter måltidet og sagde: "Dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer." (Luk. 22, 19-20)

Hvis man ikke er så mange, så dæk bordet på påskedugen med brød og saft, sæt jer på gulvet rundt om det og hold nadver med hinanden. Bag evt. selv brødet og pres druerne til saften sammen med deltagerne. Placer et æble på bordet som reference til syndefaldsberetningen.

Til samtale:

Tal om fællesskab, om at spise sammen, om at få noget givet. Tal om, hvad mad og drikke gør ved vores kroppe, tal om, hvad vi kan leve uden, og hvad vi ikke kan leve uden. Tal om, hvordan det mon føles at skulle gøre noget en sidste gang i sit liv. Tal om at være opmærksom på det, vi gør – om at være til stede og nærværende i sit eget liv. Og tag en snak om, hvorfor æblet også hører med her ved nadverbordet.

Da Pilatus så, at der ikke var noget at gøre, men at der tværtimod blev uro, tog han noget vand, og i skarens påsyn vaskede han sine hænder og sagde: "Jeg er uskyldig i denne mands blod. Det bliver jeres sag." (Matt. 27, 24)

Stil et vaskefad med vand i og lad deltagerne vaske deres hænder, når de går forbi.

Til samtale:

Spørg deltagerne, om de kender udtrykket, at man "vasker sine hænder". Tal om det at have noget på samvittigheden. Tal med dem om skyld og ansvar. Tal med dem om at blive presset eller selv være med til at presse andre til at gøre noget, man egentlig ikke har lyst til.

Via Dolorosa

Læg effekter på vejen, så det mærkes, at det bliver besværligt at gå på den. Det kan være sten, glasskår, pigtråd, kanyler eller andet. Læg også et spejl på vejen, man kan spejle sit eget ansigt i.

Til samtale:

Lad deltagerne reflektere over, om der er perioder i deres liv, hvor det har været svært at leve. Lad deltagerne spejle deres eget ansigt på vejen, så de får en konkret fornemmelse af, at det også er deres vej.

Dan en cirkel omkring Via Dolorosa og lav aktiviteten "Edderkoppespindet – dialog uden ord" – Aktiviteten finder du ved at gå ind på www.konfirmandcenter.dk Klik på Idé-basen i øverste bjælke. Skriv derefter "edderkop" i søgefeltet og klik på "søg", så kommer aktiviteten frem.

Brug følgende spørgsmål:

- Har du prøvet at græde dig i søvn om aftenen?
- Har du prøvet at miste en, du holdt af?
- Har du prøvet at blive holdt ude af et fællesskab?
- Har du nogen sinde gjort ondt mod dig selv?
- Kender du følelsen af ikke at være god nok?

Eller bed deltagerne om at sende sms til præsten, hvor de rater deres dag fra nul til ti, hvor nul er det laveste og ti er det højeste. Bed dem også om at begrunde deres tal.

Så tog de Jesus med sig; han bar selv korset og gik ud til det sted, som kaldes Hovedskalsted, og som på Hebraisk hedder Golgata, hvor de korsfæstede ham (Joh. 19, 16-18)

Læg en stempelpude med rødt stempelsvæрте og giv deltagerne et rødt mærke i deres håndflade.

Til samtale:

Tal med deltagerne om, at vi bliver mærket af livet. Tal om, at det vi oplever, sætter sig spor i vores liv og gør os til dem, vi er. Noget vil give os ar og skrammer, det kan ikke undgås. Lad dem tænke lidt over det, at de også bærer mærker og lad dem tænke over, hvad der har sat mærker i deres liv.

Men englen sagde til kvinderne: "Frygt ikke! Jeg ved, at I søger efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå." (Matt. 28, 5-6)

Stil en stor buket udsprungne påskeliljer for enden af påskedugen og lad deltagerne få to påskeliljer. Den ene kan de lægge på en grav på kirkegården. Den anden kan de tage med sig hjem.

Til samtale:

Tal med deltagerne om, hvordan de oplever at møde påskeliljerne efter den lange mørke vej. Tal med dem om, hvad det betyder at få en ny begyndelse. Tal med dem om døden og livet efter døden, og hvorfor påskedugen slutter med en eksplosion af påskeliljer. Fortæl dem, at de skal lægge en påskelilje på en grav som tegn på, at der er opstandelse, lys og nyt liv på den anden side af døden. Den anden påskelilje får de med hjem, fordi den skal minde dem om, at midt i livet, som også kan være mørkt og trist, får vi også lov til at se lyspunkter, og ind imellem får vi også lov til at få en helt ny begyndelse efter en svær tid.

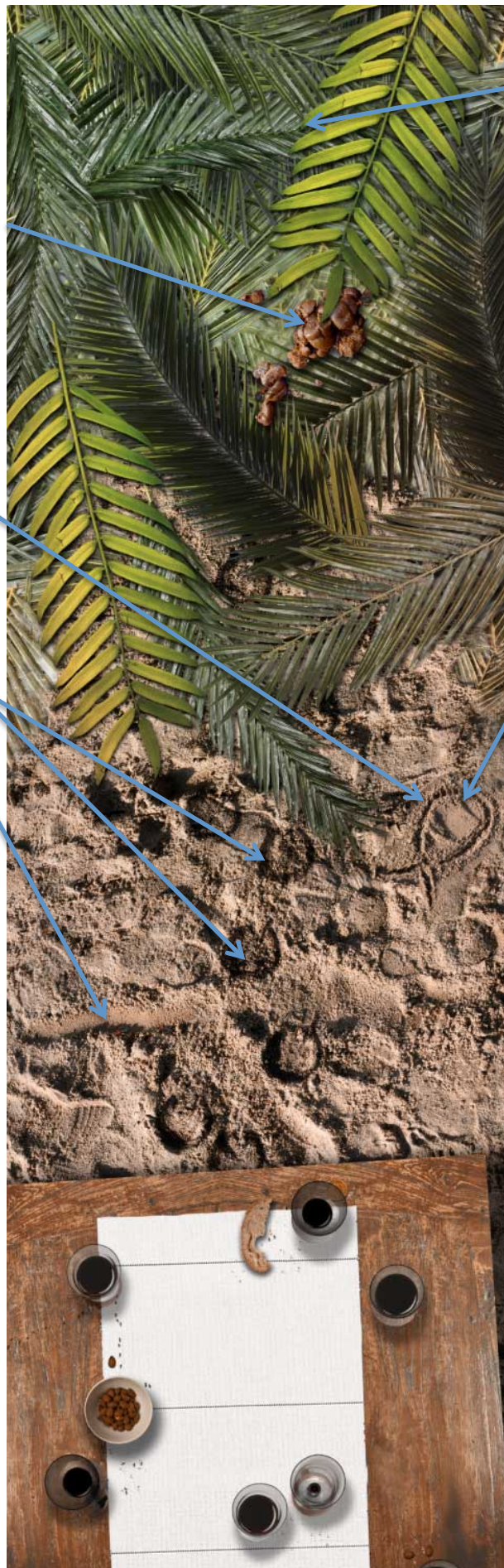
Påskedug og materiale er udarbejdet af Folkekirkens Konfirmandcenter ved:

- Majbrit Billesø Rasmussen
- Hanne Høgild
- Finn Andsbjerg Larsen

Spørgsmål:

- Hvor er kapperne henne?
- Hvad laver den lort ovenpå palmebladene?
- Hvorfor er der tegnet en fisk?
- Der er nogen, der har sat spor i sandet. Hvad er det for nogen spor i sandet?
- Hvorfor er der tegnet en streg?

Tekststeder:

*Indtoget i
Jerusalem, Matt.
21,1-11*

*Kvinden grebet i
ægteskabsbrud,
Joh. 8,1-11*

Spørgsmål:

- Hvem har siddet ved bordet?
 - Hvorfor er de gået?
 - Hvor mange glas er der – hvorfor?.
 - Hvor sad Jesus?
 - Hvor sad Judas? (mønten?)
 - Hvordan mon stemningen var?
-
- Hvorfor er der sådan et krat – hvad betyder det?
 - Hvordan mon det er at være der?
 - "Hvis det er muligt, så lad mig slippe. Men hvis det er din vilje..." – hvad er det, Jesus gerne vil slippe for? Hvem er det, han taler til?

Tekststeder:

*Nadveren, Luk.
22, 7-23*

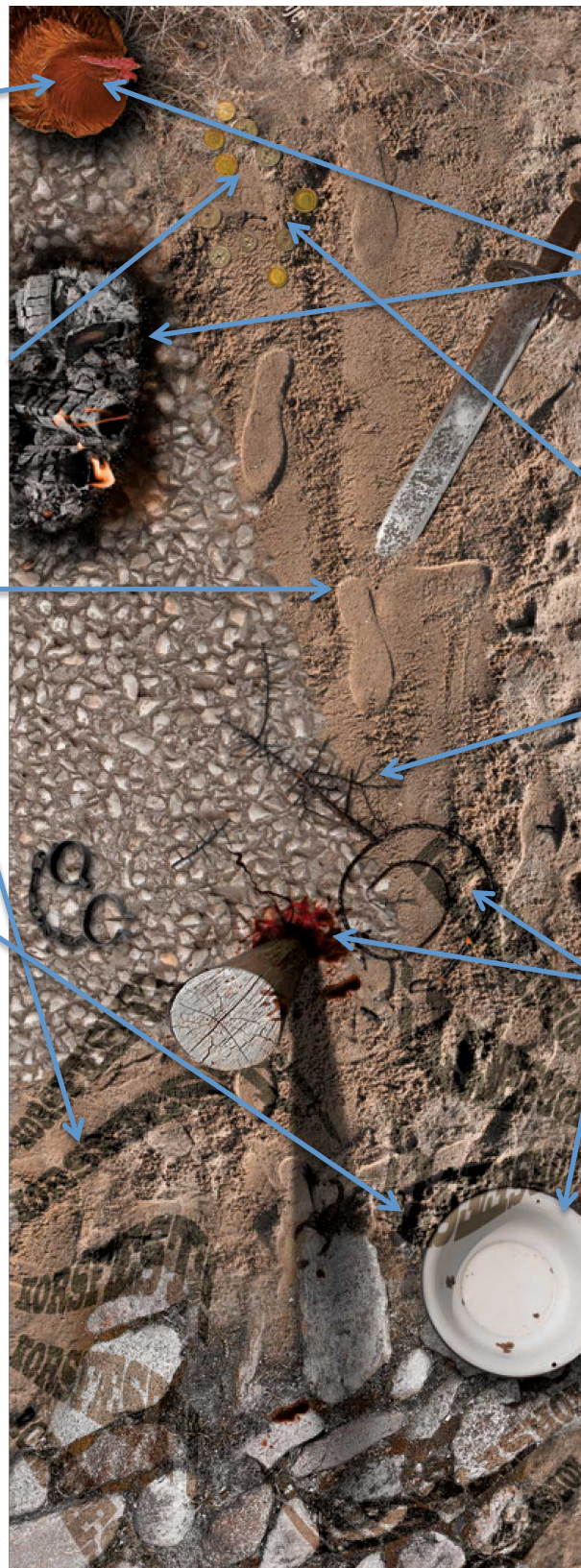
*Jesus i
Getsemane,
Matt. 26, 36-46*

Spørgsmål:

- Hvorfor er der en hane?
- Hvordan lyder det i dine ører, når en hane galer?
- Hvem har smidt penge der, og hvorfor er det danske mønter?
- Hvorfor er der kun et sæt fodspor?
- Hvorfor råber de "korsfæst ham"?
- Hvorfor står der et vaskefad?

Tekststeder:

Jesus for rådet,
Mark. 14, 53-65

*Peters
fornægtelse,*
Matt. 26, 69-75

Judas' død,
Matt. 27, 3-10

Tornekroningen,
Matt 27,27-31

Jesus for Pilatus,
Matt. 27, 11-26
(Matt. 27, 26)

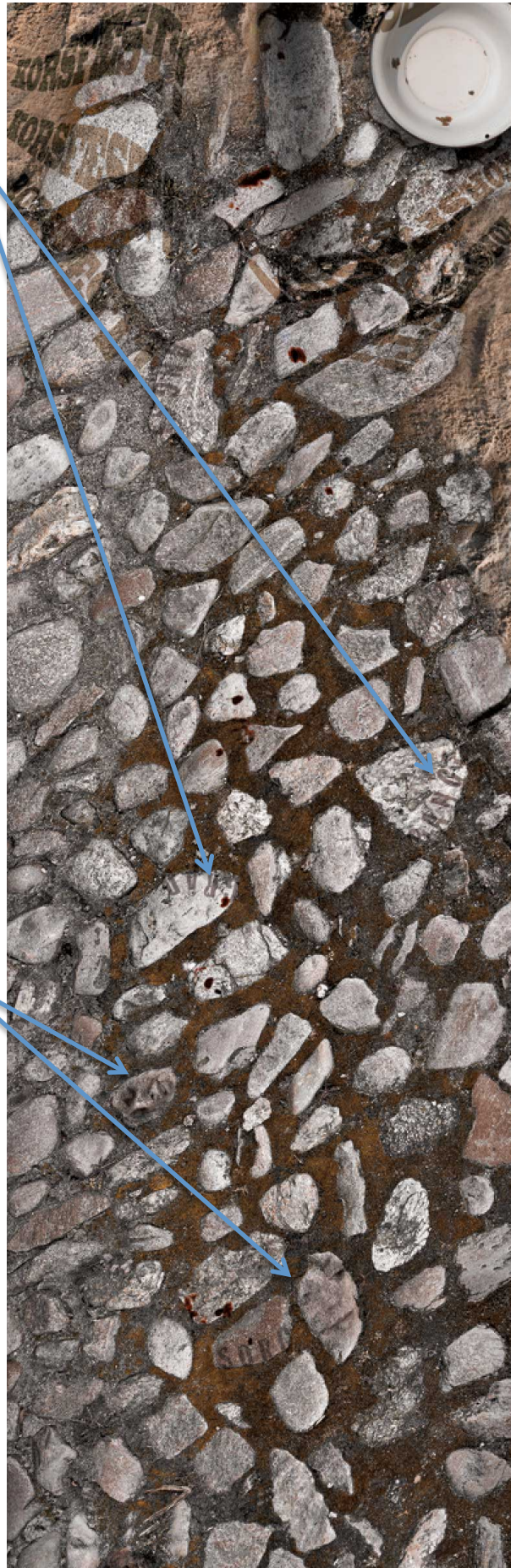

Spørgsmål:

- Find ordene på vejen – hvad kendetegner de ord?

Tekststeder:

Lidelsens vej,
Luk. 23, 26-31
Mark. 15, 21-22

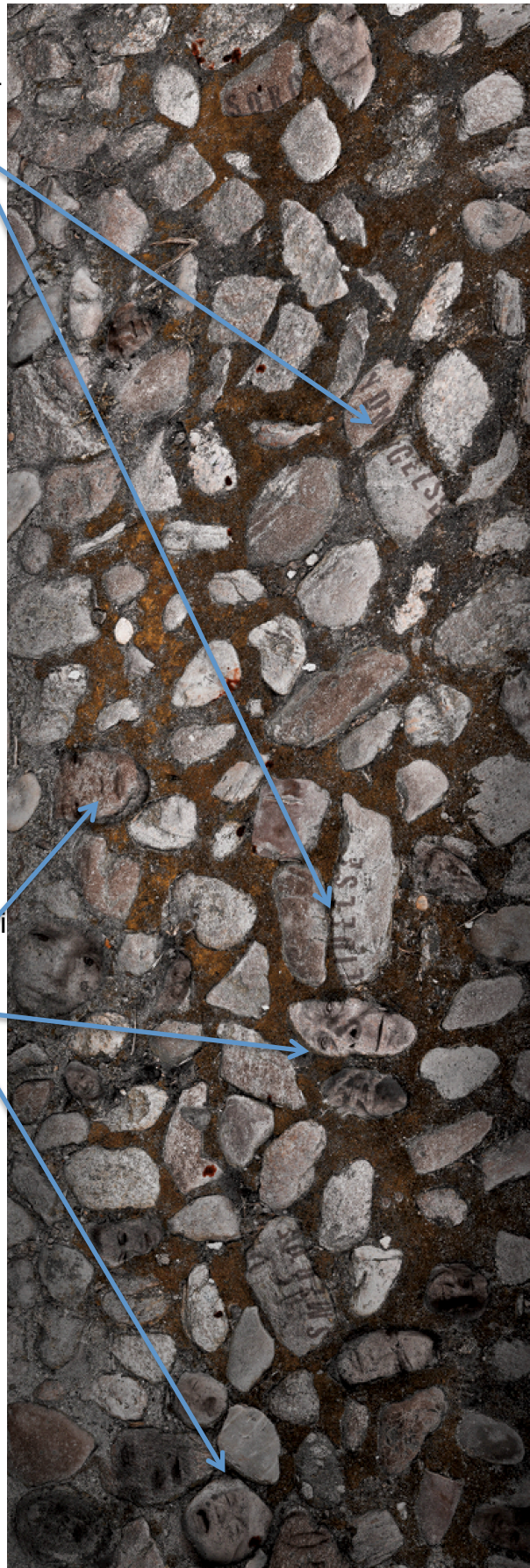

- Kan du kende dig selv i et af ansigterne på vejen?
- Kan du kende andre i et af ansigterne?
- Hvilken stemning er der i ansigterne?

Spørgsmål:

- Find ordene på vejen – hvad kendetegner de ord?
- Kan du kende dig selv i et af ansigterne på vejen?
- Kan du kende andre i et af ansigterne?
- Hvilken stemning er der i ansigterne?

Tekststeder:

Lidelsens vej,
Luk. 23, 26-31
Mark. 15, 21-22

Spørgsmål:

- Hvorfor forandrer vejen sig fra brosten til asfalt med striber?
- Hvorfor er vejen så lang – den virker næsten endeløs?
- Hvad står der på brættet?
- Synes du, Jesus var en konge?
- Hvad betyder det at håne?

Tekststeder:

Korsfæstelsen,
Matt. 27, 32-44

Spørgsmål:

- Hvor er korset?
(En skygge)
- Kan du begynde at skimte lyset for enden?
- Kender du mørke i dit liv?
- Hvad er der i mørket?
- "Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?" – hvorfor står der det på vejen?

Tekststeder:

Korsfæstelsen,
Matt. 27, 32-44

Eddike,
Mark. 15, 36-37

"Min Gud, min
Gud! Hvorfor
har du forladt
mig?": *Jesu død,*
Matt. 27, 45-56
(Matt. 27, 46)

Spørgsmål:

- Hvorfor er der så mange påskeliljer?
- Hvordan er det at møde påskeliljerne efter den lange vej i mørket?
- Hvis du skulle sætte et andet billede på påskemorgen, hvilket billede ville du så vælge?

Tekststeder:

Jesu død,
Matt. 27, 45-56

Påskeliljer:
Jesu
opstandelse,
Matt. 28, 1-7